

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ

Σύνδεσμος Ἑλληνίδων ὑπὲρ τῶν
δικαιωμάτων τῆς Γυναικός.

Πρὸς τὴν Σ. Κυβέρνησιν τῆς Ἑλλάδος.

Ὡς μητέρες, ὡς γυναῖκες καὶ ὡς Ἑλληνίδες, αἰσθανόμεθα βαθεῖα τὴν ἀνάγκη νὰ ζητήσωμεν ἀπὸ τὸ Κράτος νὰ ἐπισηθῇ ὅλην τὴν προσοχὴν εἰς τὸ ζήτημα τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, εἰς τὴν ὁποίαν στηρίζομεν ὅλας μας τὰς ἐλπίδας διὰ τὴν μόρφωσιν τῆς νέας γενεᾶς, σύμφωνα μὲ τὰς ἀνάγκας τῆς κοινωνίας καὶ τὰς συγχρόνους συνθήκας τῆς ζωῆς.

Ὡς μητέρες, εἶχομεν αἰσθανθῆ μερίστην χαρὰν καὶ ἀνακούφισιν διὰν, κατόπιν μακροχρόνιων προσπαθειῶν, ἐκ μέρους ὄλων ὅσοι εἶχον ἀντιληφθῆ τὴν ἀνάγκην διαρρυθμίσεως, τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, κατωρθώθη ἐπὶ τέλους νὰ τῆς δοθῆ μία νέα καὶ πρακτικώτερα κατεύθυνσις, ἣ ὁποία τὴν καθίστα αὐτοτελή. Τὸ κράτος ἐξησφάλιζε πλέον καὶ διὰ τὸ παιδί τῆς ἐργατίας καὶ τῆς χωρικῆς, ποὺ δὲν θὰ ἄρκεται ἢ διοπάλῃ νὰ συνεχίσῃ τὰς σπουδὰς του πέραν τοῦ ἐξαταξίου δημοτικοῦ σχολείου, ὅλα τὰ πνευματικὰ ἐφόδια, τὰ ἀπαραίτητα διὰ τὴν ζωὴν του.

Μὲ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς μητρικῆς γλώσσης εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον, κατωρθώμετο νὰ ἐξοικονομηθῆ πολὺτιμος χρόνος, ὁ ὁποῖος ἐχρησιμοποιεῖτο πλέον διὰ τὴν οὐσιαστικὴν μόρφωσιν τοῦ μαθητοῦ. Ὁ δευτὸς μεταξὺ σχολείου καὶ οἰκογενείας καθίστατο συγχρόνως στενωτέρως, τὸ παιδί τοῦ χωρικοῦ δὲν θὰ ἐληγομένοσθε μέσα εἰς τὸ περιβάλλον τοῦ σπιτιοῦ του τὰς γνώσεις ποὺ ἔ' ἀποκτοῦσε εἰς τὸ σχολεῖον, οὔτε θὰ ἐδιδάσκετο πλέον νὰ περιφρονῆ, μαζί μὲ τὴν μητρικὴν του γλῶσσαν καὶ τοὺς ἀπλοϊκοὺς γονεῖς του..

Μία ἄλλη ἀπορία τοῦ ζητήματος τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως εἶναι καὶ ἐκεῖνη, ἣ ὁποία μᾶς ἐνδιαφέρει ἐπίσης ζωτικὰ, ὡς γυναῖκας ἀγωνιζόμενας ὑπὲρ τῆς κοινωνικῆς ἀνυψώσεως τῆς Ἑλληνίδος καὶ τῆς πολιτικῆς τῆς ἐξισώσεως μὲ τὸν ἄνδρα. Ἡ μεταρρυθμίσις τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, τελειοποιουμένη καὶ συμπληρουμένη, θὰ ἐξησφάλιζε τὴν ἐξάπλωσιν τῆς μορφώσεως εἰς τὰς ἐργατικὰς ἰδίως τάξεις, καὶ πολὺν γρηγορὰ ἢ Ἑλληνίς θὰ καθίστατο ἱκανὴ νὰ διεκδικήσῃ τὰ πολιτικὰ καὶ κοινωνικὰ τῆς δικαιώματα καὶ νὰ τὰ ἐξασκήσῃ εὐσυνειδήτως καὶ ἐπωφελῶς.

Ὡς Ἑλληνίδες, ἔπειτα, ἀξιοῦσαι νὰ ἴδωμεν τὴν πατρίδα μας κατέχουσαν ἴσην, ἂν ὅχι προτιέουσσαν θέσιν, μεταξὺ τῶν Βαλκανικῶν λαῶν, καὶ γνωρίζουσαι πόσῃν σημασίαν δίδουν οἱ γειτονικοὶ μας λαοὶ εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν, καὶ πρὸ παντὸς εἰς τὴν δημοτικὴν, πιστεύομεν ὅτι ἡ γενομένη μεταρρυθμίσις ὑπὲρ τὸ ποῦτον βῆμα πρὸς τὴν κατάκτησιν τῆς θέσεως αὐτῆς. Καὶ πέραν διως πάσης ἐθνικῆς ἀντιζηλίας καὶ παντὸς τοπικοῦ ἐγωισμοῦ, διαβλέπομεν εἰς τὴν ἐθνικὴν αὐτὴν αἰμίλλαν μίαν ἀσφαλῆ ἐγγύησιν προσόδου πρὸς ἀνώτερα ἰδανικὰ, ἀνθρωπιστικὰ. Ἡ παιδικὴ ψυχὴ, λυτρωμένη πλέον ἀπὸ τὰ ἀποπνευματικὰ δεσμὰ μιᾶς σχολαστικῆς καὶ ξηρᾶς διδασκαλίας, ἐπικοινωνοῦσα εὐκόλα καὶ ἄμεσα μὲ τὸν φυσικὸν κόσμον, θ' ἀπλωνε τὰ φτερά τῆς δυνατὰ ἀπὸ ὑγείαν, καὶ χαρὰν, πρὸς κόσμους υψηλοτέρους.

Ὡσὰν ὠραίαν ὀπτασίαν εἶδαμεν καθαρά, εἰς ἕνα μέλλον πολὺν προσεχές, μίαν νέαν Ἑλλάδα, ζωτήρη καὶ ἀκαμαίαν, παλλομένην ἀπὸ ἰδανικὰ, γεμάτην ἀπὸ τὸν πόθον τῆς γνώσεως καὶ ἀπὸ τὸν ἔρωτα τῆς τέχνης.

Καὶ τώρα, ἀντιλαμβανόμενα ὅτι τὸ ὄνειρον αὐτό, τὸ ὁποῖον μόλις εἶχον ἀρχίσει νὰ μεταβάλληται εἰς πραγματικότητα, κινδυνεύει νὰ οὐδύσῃ, ἂν ἐπιηρεασθῇ ἢ δημοτικὴ ἐκπαιδεύσις ἀπὸ πολιτικὰς μεταβολὰς, αἱ ὁποῖαι θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ἐντελῶς ἀσχετοὶ πρὸς τὴν παιδείαν, λαμβάνομεν τὴν ἐμὴν νὰ ζητήσωμεν ἀπὸ τὴν Σ. Κυβέρνησιν τῆς Ἑλλάδος, ὅπως ὄχι μόνον προλάβῃ πάσαν ἐνδεχομένην ἴσασιν πρὸς ἀναιροσὴν τοῦ ἰσχύοντος ἤδη προγράμματος τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἀποδὲν δήποτε προσερχομένην, ἀλλὰ καὶ φρονίσῃ ὅπως συμπληρωθῇ καὶ τελειοποιήθῃ τὸ ἔργον τῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως σύμφωνα μὲ τὴν χαραχθεῖσαν ἤδη κατεύθυνσιν.

Ἡ Ἀντιπρόεδρος

Ἡ Γεν. Γραμματεὺς

ΑΥΡΑ Σ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΑΡΙΑ ΔΕΣΥΠΡΗ

Ο ΥΠΝΟΣ ΤΗΣ ΣΟΝΙΑΣ

Ἄντικρον σὸ φεγγάρι, σὸ παράθυρο,
ἔγειρ' ἢ κόρη τὸ κεφάλι καὶ κοιμήθηκε,
σὸ χέρι ἀκκομπώνας...
ρεμβάζοντας μὲ κάτι ποὺ θυμήθηκε
καὶ ἀπόμεινε χαμογελώνας.

Ξανθόμαλλο ἀγγελούδι, τὴν ἀντίκρουσε
καὶ πέταξε κοντὰ τῆς καὶ τὴ φίλησε
σὸ μάτια καὶ σὸ στόμα...

Χάιδεψε τὰ μαλλιά τῆς καὶ τῆς μίλησε,
μ' αὐτὴ κοιμᾶται ἀκόμα!

Καὶ τ' ἀγγελούδι τότε τὴν ἀγκάλιασε,
τὴν ἔσφιξε μὲ λαύρα μὲς στὰ στήθια του
καὶ ξύπνησεν ἡ Σόνια,
μὰ στὰ γλυκά του πάλι παραμιθία του
κοιμήθηκεν αἰώνια!...

ΤΥΜΦΡΗΣΤΟΣ

ΤΟ ΒΙΟΛΙ ΜΟΥ

Νὰ τραγουδήσω θέλοντας
Γιὰ σὲ, πάλι, καλή μου,
Σὰν πρὶν τὰ χέρια ἀπλώνοντας
Νὰ πάρω τὸ βιολί μου,
Νὰ πῆ γιὰ τὴν ψυχὴ μου,

Βάζω θειλὰ τὰ χέρια μου
Ἀπάνω σὸ δοξάρι
Ποὺ τόσα σοῦ τραγουδῆσε
Γιὰ τὴ δική σου χάση,
Στὶς νύχτες μὲ φεγγάρι,

Μὰ μὲ τίς πρώτες δοξαριές
Ἄλλ' καὶ τρισυαλί μου!
Ἀπόμεινε στὰ χέρια μου
Σπασμένο τὸ βιολί μου!
Σπασμένη κ' ἡ ψυχὴ μου...

Χίος.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΜΟΪΣΣΗΣ